37020 VI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2027

Nr. 50 Brief van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 oktober 2026

Hierbij bied ik uw Kamer de tweede editie van de Staat van de wetgeving aan. Deze tweejaarlijkse beschouwing is ditmaal gewijd aan een urgent thema dat al als rode draad door de eerste editie liep: de groeiende complexiteit van wetgeving.[1]

Complexe wetgeving raakt iedereen die ermee moet werken of ervan afhankelijk is: mensen en bedrijven die hun weg niet meer vinden in regels die juist voor hen zijn bedoeld, professionals die meer tijd kwijt zijn aan verantwoorden dan aan hun eigenlijke werk, en uitvoering, toezicht en rechtspraak, die moeten waarmaken wat de wetgever heeft bedacht. De last daarvan is bovendien ongelijk verdeeld: wie tijd, kennis, geld en hulp heeft, kan veel complexiteit aan – wie die mist, loopt vast. Recht dat mensen niet kunnen overzien, doet niet langer waarvoor het bestaat. Complexiteit is daarmee uiteindelijk een rechtsstatelijk probleem.

Op tal van terreinen zet het kabinet daarom concrete stappen om beleid en wetgeving eenvoudiger te maken – van de Actieagenda Slagvaardige Overheid en de aanpak van regeldruk voor ondernemers tot operaties op specifieke terreinen zoals belastingen, toeslagen en sociale zekerheid, zorg, woningbouw en het aanbestedingsrecht.[2] Met de jaarlijkse vereenvoudigingswet wordt gewerkt aan het realiseren van een eenvoudigere overheid voor inwoners en bedrijven op de korte termijn.[3]

Met dit rapport beoogt het kabinet verdere voeding te geven aan de inspanningen om wetgeving structureel te vereenvoudigen. Het rapport bundelt de beschikbare kennis over vereenvoudiging van wetgeving. Eerdere operaties laten bijvoorbeeld zien hoe weerbarstig het is om succesvol en blijvend te vereenvoudigen. Het is werk dat om voortdurende aandacht vraagt – en om keuzes. Willen we minder regels, stabielere regels of begrijpelijker regels? En voor wie moeten regels eenvoudiger worden: voor gewone mensen, professionals, bedrijven of de overheid?

---

[1] Zie voor de eerste editie (Staat van de wetgevingskwaliteit) Kamerstukken II 2024/25, 36 600-VI, nr. 27 en Kamerstukken I 2024/25, 31731, T.

[2] Zie bijvoorbeeld Kamerstukken II 2025/26, 29 362, nr. 406 (Actieagenda Slagvaardige Overheid) en Kamerstukken II 2025/26, 29 515, nr. 501 (resultaten 500-regelsaanpak en vervolgaanpak regeldruk); Kamerstukken II 2025/26, 26 448, nr. 903 (verkenning vereenvoudiging Toeslagenwet), Kamerstukken II 2025/26, 36 708, nr. 105 (bouwstenen nieuwe kindregeling), Kamerstukken II 2025/26, 36 708, nr. 106 (verkenning zeker en actueel toeslagenstelsel) en Kamerstukken II 2024/25, 26 448, nr. 849 (Routekaart Hervormingsagenda inkomensondersteuning); Kamerstukken II 2025/26, 29 515, nr. 499 (aanpak regeldruk in de zorg); Kamerstukken II 2025/26, 29 453, nr. 587 (vereenvoudiging verkoopregels woningcorporaties); en Kamerstukken II 2025/26, 26 485, nr. 461 (vereenvoudiging aanbestedingsregels).

[3] Kamerstukken II 2026/27, 29 362, nr. 408.

Wie deze vragen overslaat, loopt het risico te blijven steken in generieke operaties waarvan de winst nauwelijks wordt gevoeld. Vandaar de ondertitel van dit rapport: vereenvoudiging vraagt om keuzes.

Het blijft niet bij dit rapport. Lessen over vereenvoudiging van wetgeving worden vanaf vandaag bijgehouden op de website van het Kenniscentrum voor beleid en regelgeving (www.kcbr.nl/staat), met de bronnen en cijfers achter dit rapport, praktijkvoorbeelden van geslaagde en mislukte vereenvoudigingen en instrumenten om effectief te vereenvoudigen.

Vereenvoudiging is niet het werk van één bewindspersoon of één kabinet. Het parlement, de hoge colleges van staat, uitvoeringsorganisaties, adviesorganen, medeoverheden, toezichthouders: iedereen in het openbaar bestuur heeft een deel van de sleutel tot vereenvoudiging in handen. Deze Staat van de wetgeving is bedoeld als ondersteuning van het gesprek over de vraag hoe we die sleutels bij elkaar brengen: welke vereenvoudiging verdient voorrang, wie staat daarvoor wat te doen, en hoe voorkomen we dat nieuwe complexiteit de behaalde winst weer tenietdoet.

Dat gesprek krijgt de komende maanden ook een fysiek vervolg, onder meer in een trialoog op de Dag van de Wetgeving. De inzichten uit deze gesprekken vormen de basis voor de Agenda wetgevingskwaliteit die het kabinet in het voorjaar van 2027 met uw Kamer zal delen. Deze Agenda biedt een overzicht van nieuwe acties om de kwaliteit van wetgeving te versterken en blikt terug op de uitvoering van eerdere acties.

Vanzelfsprekend ben ik graag beschikbaar om met uw Kamer van gedachten te wisselen over het rapport en de vraag hoe het wetgevingskwaliteitsbeleid kan bijdragen aan vereenvoudiging die beklijft.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
K.T. van Bruggen